

Ekspertpanel for Platformsøkonomi - 3. møde 22. august 2017

Opsamling: Forbrugerbeskyttelse

Opsamling: Forbrugerbeskyttelse

I kølvandet på brugen af digitale platforme er opstået en situation, hvor forbrugerne risikerer at blive tabere. Forbrugerbeskyttelsen er i dag mangelfuld i platformsøkonomien. Juraen på området er utidssvarende og samtidig kan udviklingen ende med at betyde uholdbare konkurrencevilkår for danske virksomheder.

Som det gælder på alle andre områder, skal beskyttelsen af forbrugerne være i orden. Derudover skal en bedre forbrugerbeskyttelse sigte mod for det første at hjælpe til at skabe fair konkurrence, det vil sige fælles rammer for at drive forretning. Vi skal undgå en situation, hvor traditionelle virksomheder overholder er underkastet et sæt lovgivning, mens juraen giver nye digitale forretninger helt andre muligheder for at gå under radaren i juridisk sammenhæng. For det andet er det vigtigt at have fokus på, at øget forbrugerbeskyttelse også kan hæve omkostningsniveauet for handlen på digitale tjenester, og dermed i sidste ende koste arbejdspladser.

Aktuel forbrugerbeskyttelse på digitale platforme

Marianne Jull Sørensen, Lektor på Juridisk Institut på Aalborgs Universitet, holdt oplæg om de lovgivnings- og reguleringsmæssige aspekter af forbrugerbeskyttelsen på digitale platforme.

I Danmark er forbrugerbeskyttelse af aktører på de digitale platforme noget domstolene tager stilling til fra sag til sag. Udfaldet af sagerne afhænger af, om platformene er at betragte som arbejdsgivere, der gør brug af arbejdstagere til at udføre enkelte opgaver. Lovgivningsmæssigt afhænger forbrugerbeskyttelsen med andre ord af, om der kan identificeres en arbejdsgiver og en arbejdstager.

Marianne Jull Sørensen pegede på en række scenarier for arbejdet fremadrettet.

1) EU-regulering

Der udvikles juridisk en ny kategorisering af aktører: Arbejdsgiver "light" eller arbejdstager "light" med tilsvarende færre rettigheder/forpligtelser.

Ved siden af dette har en europæisk forskergruppe peget på, at der fremadrettet kan være behov for at placere risikoen kontraktuelt hos de digitale platforme og samtidig stille krav til platformene om at videregive en række informationer, samt minimumskrav til indretning af deres ratingsystemer.

2) National regulering

Der er flere veje at gå i spørgsmålet om fremtidens forbrugerbeskyttelse. For det første kan den aktuelle retstilstand accepteres, hvilket betyder en forsættelse af den inkongruens der i dag er mellem virkeligheden og den jura, der eksisterer på området. For det andet er det muligt at gå efter en stærkere regulering af digitale platforme ved lovgivningsmæssigt at få etableret en klarere ansvarsfordeling angående rettigheder og forpligtelser. For det tredje kan der kigges på at omtænke arbejdsretten og arbejdsgiver/tager-begrebet.

Kommisiorium

Panelet skal både kortlægge, hvordan Danmark kan udnytte vækst- og jobmuligheder ved platformsøkonomien samt skabe opmærksomhed om, hvad forandringerne kommer til at betyde for det danske samfund og arbejdsmarkedet især.

Formål

- At komme med konkrete bud på, hvordan Danmark kan blive førende i at udnytte platformsøkonomien
- At skabe opmærksomhed om de forandringer, platformsøkonomien skaber for vores samfund i almindelighed og på vores arbejdsmarked i særdeleshed – og hvad de betyder for lønmodtagere.
- At analysere hvordan arbejdsmarkedet og den danske model påvirkes og sikres i platformsøkonomien
- At belyse hvilke typer af job platformsøkonomien skaber

Panelet vil hen over 2017 drøfte udviklingen af platformsøkonomien og forventningerne til fremtidens behov på arbejdsmarkedet og præsentere anbefalinger til, hvordan man kan styrke platformsøkonomiens udbredelse. Panelet vil mødes til 4 temasessioner:

- 1) Digitale platforme – nye forretningsmodeller eller et gammelt forretningskoncept i ny klæder?
- 2) Vækst, skat og konkurrence – mellem innovation og regulering
- 3) Digitale platforme - og det sociale sikkerhedsnet
- 4) Digitale opgaveplatforme med ordnede vilkår – fagbevægelsens ansvar

Medlemmer af HK og Akademikernes – Ekspertpanel for Platformsøkonomi

Platformsvirksomheder

Michael Bugaj, medstifter af Meploy
Alexia Nielsen, Senior Marketing Manager, Upwork
Mathias Linnemann, Worksome
Steffen Hedebrandt, Airtame og tidl. direktør for Upwork Norden

Ekspertes

Martin von Haller, IT-advokat
Marie Jull Sørensen, lektor ved Juridisk Institut, Aalborg Universitet.
Anna Ilsøe, lektor ved FAOS, Københavns Universitet
Bent Greve, professor i samfundsvidenskab ved RUC

Arbejdsgiverrepræsentanter

Geert Laier Christensen, underdirektør Dansk Erhverv
Katia Østergaard, adm. direktør HORESTA

Nordiske repræsentanter

Christl Kvam, statssekretær i Arbejds- og Socialministeriet, Norge
Fredrik Söderqvist, cheføkonom i Unionen, Sverige

Repræsentanter fra fagbevægelsen

Kent Pedersen, formand Finansforbundet
Lars Werge, formand Dansk Journalistforbund
Lars Qvistgaard, formand Akademikerne
Kim Simonsen, formand HK
Nanna Højlund, næstformand LO
Simon Tøgern, formand HK Privat

A-kasse-repræsentant

Verner Sand Kirk, direktør Danske A-kasser